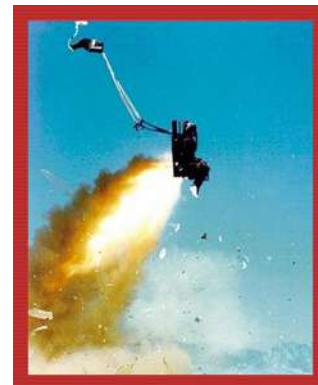


# KATAPULTÁŽ

## POSLEDNÍ ZÁCHRANA PILOTA



**KATAPULT** - zařízení na záchranu pilota při hrozící katastrofě. Zvyšující se rychlost letu znemožňovala pilotům opustit letoun vlastní silou bez újmy na zdraví - proto byla zavedena vystřelovací sedačka. Pilot při katapultáži uchopí madla, která stiskne současně a zatáhne za ně, spustí se mechanismus, který nejdříve odmrští kryt kabiny a následně uvede do činnosti pyropatrony, které sedačku s pilotem vymrští ven z letounu. Moderní záchranné prostředky ještě sedačku zorientují v prostoru a raketovým motorem ji případně dopraví do bezpečné výšky pro otevření padáku. Moderní záchranné prostředky zajišťují záchranu pilota od nulové výšky až do výšky dostupové při všech rychlostech letu. Některé nejmodernější katapulty dokáží zachránit pilota i při letu na zádech v malé výšce nebo dokonce i pod vodní hladinou.



Sedačka KM-1 z konstrukční kanceláře OKB (Mikojan – Gurevič) byla vyvinuta počátkem 60. let pro letouny řady MiG 21. Umožňuje katapultáž v nulové výšce při rychlosti 140 km/h a vyšší. Je vybavena systémem tří padáků (brzdící, stabilizační a záchranný). Součástí sedačky jsou kyslíkové láhve, chrániče paží a nohou a nouzová výbava pilota pro přežití (NAZ 7)

Skupina specialistů připravuje sedačku pro instalaci do letounu MiG- 21 PFM. Složitá konstrukce sedačky a její bezchybná funkce vyžadují pravidelné prohlídky, přezkušování jednotlivých segmentů a pravidelné výměny pyropatron.



Katapultovací sedačka KM 1

Zbrojíři připravují sedačku



**Na žateckém letišti za celou dobu jeho existence bylo provedeno 30 katapultáží:**

5 x na MiG- 15	9 x na MiG- 15 bis	4 x na MiG- 15 UTI
1 x na MiG- 17pf	2 x na MiG- 19	9 x na MiG- 21

**Ani v jednom případě nedošlo k selhání katapultu.**

**5 pilotů zahynulo, protože provedli katapultáž v příliš malé výšce.**

*Stanislav Babica, který jako jediný z žateckých pilotů provedl dvě katapultáže z MiG- 15*

### Trenažér - katapult



V rámci přípravy pilotů na létání byly prováděny nácviky katapultáží na trenažéru. Prováděly se několikrát ročně za přísného dohledu náčelníka padákové služby. Pyropatrony, používané na trenažéru se lišily od pyropatron v letounech menší razancí, aby nedocházelo ke zbytečným zraněním. Při nácviku katapultáže na trenažéru byl pilot vymrštěn do výšky asi čtyř metrů. Nácviky katapultáže se také prováděly při každé přípravě pilotů na létání v kabinách letounů, která zahrnovala také trenink a přezkoušení z řešení zvláštních případů za letu.

